Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

37 020 XII Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (XII) voor het jaar 2027

Nr. 4

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 september 2026

Bijgaand bied ik u, mede namens de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, het Jaarplan 2027 van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) aan. Dit jaarplan wordt gelijktijdig aan de voorzitter van de Eerste Kamer aangeboden.

ILT Jaarplan 2027

In het jaarplan geeft de ILT weer waar zij als onafhankelijke Rijksinspectie aan werkt, welke inzet en doelen zij daarbij stelt en hoe dit bijdraagt aan de lange termijn doelstellingen zoals opgenomen in de ILT Meerjarenstrategie 2026–2029.

Het jaarplan is ingedeeld langs de lijnen milieu en schone leefomgeving, weerbare infrastructuur, veilig en duurzaam transport en goed en betaalbaar wonen. Onderdeel van het jaarplan is ook het jaarwerkplan van de Autoriteit woningcorporaties zoals bedoeld in artikel 61a van de Woningwet zoals dat door de autoriteit is vastgesteld en door de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening is goedgekeurd.

In 2027 gaat de ILT door met haar inzet op het beschermen van mens en milieu. Dat doet zij door vergunningverlening, toezicht en handhaving. Maar ook door maatschappelijke problemen te signaleren en kennis en bevindingen uit het toezicht in te brengen bij beleidsontwikkeling of -evaluatie. Een van de speerpunten van de ILT is de inzet op bescherming tegen de schadelijke gevolgen van PFAS voor een betere kwaliteit van het water. De ILT wil dat bedrijven chemische stoffen verantwoord gebruiken om schade tijdens productie of gebruik te voorkomen.

kst-37020-XII-4
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Prioriteiten van de ILT in 2027 zijn ook de versterking van het toezicht op cyberweerbaarheid, een goed werkend VTH-stelsel milieu voor de gezamenlijke aanpak van milieucriminaliteit en de belangen van omwonenden en de leefomgeving bij de uitbreiding van activiteiten van Defensie. De ILT zet in 2027 verder in op een forse versterking van het markttoezicht op inkomende producten van buiten de EU die niet aan de Europese eisen voldoen, door samen met andere toezichthouders meer controles uit te voeren aan de grens. Deze taakuitbreiding is mogelijk vanuit het budget dat ter beschikking is gesteld voor versterking van het toezicht op e-commerce.

Uitdagingen en scherpe keuzes

De ILT moet vanwege de veelheid en diversiteit van taken en de per definitie beperkte middelen altijd keuzes maken in wat zij aanpakt en op welke wijze zij dat doet. De afgelopen periode is de ILT met verschillende tekorten geconfronteerd in de uitvoering. Zo zijn tarieven voor de ICT-voorzieningen en investeringen sterk toegenomen en is er sprake van verplichte uitgaven aan informatiebeveiliging, privacy, integriteit en compliance. Ook heeft de ILT te maken met de Rijksbrede taakstellingen.

In 2026 en vanaf 2027 zal de ILT vanwege de tekorten in de uitvoering daarom steviger prioriteren. Deels gaat het om het generiek bijstellen van inspecties, maar voor een belangrijk deel ook om specifiek gerichte posterioriteiten. Bij het bepalen van de onderwerpen kijkt de ILT naar de risico's, het nalevingsniveau binnen sectoren en welk maatschappelijk belang er met inspectie-inzet wordt gediend. Daarnaast houdt de ILT er rekening mee dat sommige taken of dienstonderdelen separaat worden gefinancierd. In overeenstemming met de koers van de ILT Meerjarenstrategie 2026–2029 wordt ook het milieudomein relatief ontzien.

Doorwerking en eigen verantwoordelijkheid

Het ILT Jaarplan 2026, dat mijn ambtsvoorganger op Prinsjesdag 2025 aan u heeft aangeboden, kan om bovengenoemde redenen niet volledig in oorspronkelijke vorm worden uitgevoerd. De onderwerpen waar de ILT dit jaar en ook in 2027 minder op inzet, zijn opgenomen in het Jaarplan 2027.

Overheid en het bedrijfsleven staan samen aan de lat voor het werken aan een veilig, duurzaam en eerlijk Nederland. De beperking van de ILT-inzet kan leiden tot verminderde naleving van wet- en regelgeving. Tegelijkertijd vertrouw ik erop dat ondernemers en andere onder toezicht staande partijen invulling geven aan hun verantwoordelijkheid om regels na te leven en daarmee veiligheids-, gezondheids- en milieurisico's te beheersen. Risico's van verminderde toezichtsinzet kunnen deels gemitigeerd worden. Zo is de ILT in verschillende gevallen niet de enige toezichthouder en kunnen partners een rol (blijven) spelen. Denk bijvoorbeeld aan het toezicht op taxivervoer, waarbij ook de politie (volledig) en gemeentelijke boa's (deels) bevoegdheden hebben. Enkele van de door ILT gemaakte keuzes sluiten aan bij de Rijksbrede aanpak regeldruk of kunnen worden betrokken bij lopende beleidsheroverweging, bijvoorbeeld de taakuitvoering in het kader van de Wet Rijonderricht Motorrijtuigen. Onafhankelijk toezicht door de ILT blijft bijdragen aan het verminderen van risico's, maar het toezicht kan simpelweg niet overal tegelijk zijn.

Vervolg en basiskwaliteit

Een slagvaardige en efficiënte rijksdienst is een speerpunt van het kabinet en de komende jaren blijven scherpe keuzes nodig om de ambities waar

te maken. Dit betekent enerzijds doorontwikkeling van werkwijzen om taken zo efficiënt, slim, risicogestuurd en effectief uit te voeren. Anderzijds is het onvermijdelijk dat de ILT, net als andere toezichthouders, gerichte inhoudelijke keuzes maakt in wat zij aanpakt binnen de beschikbare budgettaire kaders. Om zicht te krijgen op de mate waarin bestaande ILT-capaciteit toereikend is voor het bieden van een zeker basiskwaliteitsniveau zal in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat samen met de ILT een onderzoek worden gestart naar de uitvoering van het takenpakket van de inspectie. Onderdeel van de vraagstelling is ook de financieringswijze van (nieuwe taken voor) de ILT. Onderzoeksresultaten worden in 2027 verwacht.

Tot slot

Graag wil ik de Kamer het aanbod doen een technische briefing door de ILT te laten verzorgen waarin het jaarplan en de door de inspectie gemaakte keuzes nader worden toegelicht.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
V.P.G. Karremans